

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ:

1. Μεταμόρφωση Αττικής: από τους αρχαίους δήμους στην αστική ανάπτυξη. Τόπος και ταυτότητα

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ:

Τετάρτη 18 Μαρτίου 2026 ώρα 19:00

Τετάρτη 1 Απριλίου 2026 ώρα 19:00

Τετάρτη 29 Απριλίου 2026 ώρα 19:00

Τετάρτη 6 Μαΐου 2026 ώρα 19:00

Εποπεύουσα Διάλεξης: Ειρήνη Πέππα-Παπαϊωάννου:
Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ομιλητές: Ιωάννα Γκουρτζιούμη-Αρχαιολόγος, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Μουσειακών Σπουδών

Δημήτρης Γλύστρας - Νομικός, Δρ Ιστορίας Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Στέλιος Μουζάκης - Πολιτικός Μηχανικός Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου, ιστορικός, λαογράφος

ΘΕΜΑΤΙΚΗ:

Ημερομηνία: Τετάρτη 18 Μαρτίου 2026

Ομιλήτρια : Ιωάννα Γκουρτζιούμη
Αρχαιολόγος, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Μουσειακών Σπουδών. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

**Τίτλος ομιλίας: «Η «Μεταμόρφωση» του αρχαίου δήμου Συπαληττού:
Μια διαδρομή στον χώρο και τον χρόνο»**

Περίληψη ομιλίας: Στην περιοχή του σημερινού Δήμου Μεταμόρφωσης Αττικής έχουν εντοπιστεί πλούσια αρχαιολογικά ευρήματα που μαρτυρούν την ανθρώπινη παρουσία ήδη από την Πρωτοελλαδική περίοδο. Οι ανασκαφές αποκάλυψαν οικιστικά κατάλοιπα, εργαστηριακές εγκαταστάσεις και σποραδικούς τάφους, φωτίζοντας πτυχές της κοινωνικής και οικονομικής ζωής των κατοίκων του αρχαίου αττικού δήμου **Συπαληττού**. Ιδιαίτερη θέση κατέχει το Αδριάνειο Υδραγωγείο, ένα εντυπωσιακό έργο ρωμαϊκής μηχανικής που διέσχισε την περιοχή, εξασφαλίζοντας την υδροδότηση της Αθήνας. Η παρουσίαση βασίζεται σε αρχειακό υλικό της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής και σε επιλεγμένες βιβλιογραφικές πηγές, επιχειρώντας να αναδείξει την ιστορική διαδρομή της Μεταμόρφωσης.

Ομιλητής: Δημήτρης Γλύστρας

*Νομικός, Δρ Ιστορίας Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,
δημοσιογράφος*

**Τίτλος ομιλίας : «Κηφισός: Η μεταμόρφωση ενός ποταμού και οι
πολλαπλές χρήσεις του στην υπηρεσία της πόλης»**

Περίληψη ομιλίας: Από την αρχαιότητα ο Κηφισός αποτελούσε σημείο αναφοράς για την οικονομική και κοινωνική ζωή της Αττικής. Καθώς η Αθήνα μεγάλωνε και επεκτεινόταν οι χρήσεις του ποταμού άλλαζαν ώστε να συμβαδίσουν με τις απαιτήσεις της αστικής ανάπτυξης. Ποιες ήταν αυτές οι χρήσεις και πώς αλληλοεπέδρασαν με τη φυσική, την αιώνια υπόσταση του ποταμού; Η παρατήρηση της πορείας του Κηφισού στον χρόνο δεν είναι λαβή για μια οικολογική διαμαρτυρία· είναι τρόπος να καταλάβουμε πώς αλλάζει η έννοια της «φύσης» και η ταυτότητα του τοπίου· είναι τρόπος να ξαναδούμε με τι υλικά φτιάχτηκαν οι οικισμοί της Αθήνας και με τι θυσίες μεγεθύνθηκαν.

Ομιλητής: Στέλιος Μουζάκης

*Πολιτικός Μηχανικός Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου, ιστορικός,
λαογράφος*

**Τίτλος ομιλίας : «Εκκλησιαστικά μνημεία της Μεταμόρφωσης
(Κουκουβάουνες): 12 ος-19 ος αιώνας**

Περίληψη ομιλίας : Παρουσιάζονται οι παλαιές εκκλησίες που βρίσκονται μέσα στον ευρύτερο χώρο του Δήμου της Μεταμόρφωσης. Αναλύονται οι διάφορες αρχιτεκτονικές λεπτομέρειές τους, ορισμένες παραδόσεις ως και άγνωστα στοιχεία για τις τοιχογραφίες τους και τα χαράγματά τους. 1. Άγιος Θεόδωρος στο νεκροταφείο. Χρονολογία 12ος-16ος αι., αρχιτεκτονική, τοιχογραφίες, χαράγματα, ακιδογραφήματα, αρχιτεκτονικά μέλη. 2. Αγία Άννα στο Χτυπητό. Χρονολογία 16ος-18ος αι., αρχιτεκτονική, τοιχογραφίες επιγραφές, χαράγματα και ακιδογραφήματα. 3. Αγία Παρασκευή στον Παπαχελά. Χρονολόγηση 17ος -19ος αι. αρχιτεκτονική, τοιχογραφίες, επιγραφές, εικονοστάσιο. Τέλος η παλαιά Σωτήρα του Α' νεκροταφείου στις Κουκουβάουνες και η Παλαιά Μεταμόρφωση που την αντικατέστησε, και έπαθε ζημιές από το σεισμό, με τις τοιχογραφίες του κινήματος των Ναζαρητών.

Ημερομηνία: Τετάρτη 6 Μαΐου 2026

Ομιλητής: Στέλιος Μουζάκης

Πολιτικός Μηχανικός Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου, ιστορικός, λαογράφος.

Τίτλος ομιλίας : «Η Βόρεια Αττική κατά τους χρόνους από τον 12ον έως τον 16ον αιώνα : ύπαιθρος χώρα – οικισμοί – κοινωνία»

Περίληψη ομιλίας : Παρουσιάζεται η κατάσταση της βυζαντινής αυτοκρατορίας κατά τους χρόνους της πρώτης πτώσης της Κωνσταντινούπολης, ο διαμελισμός της και ειδικότερα η κατάσταση που διαμορφώθηκε στη Βόρεια Αττική, με τη δυτική μεσαιωνική νοοτροπία και τις αρνητικές συνέπειες και για την Ορθόδοξη Εκκλησία. Οι εποικισμοί σε περιοχές της Αττικής με ημινομάδες Αρβανίτες από τους Καταλανούς. Η εμφάνιση των Οθωμανών το 1458 και η κατάλυση της Φραγκοκρατίας. Η παρουσία και η αύξηση των πληθυσμών κατά τον 16ο αιώνα και ιδιαίτερα στις Κουκουβάουνες όπου δημιουργήθηκαν προβλήματα χωροταξικά, ιδιοκτησιακά αλλά και οικονομικά. Θα προβληθεί εικονογραφικό υλικό (χάρτες, γκραβούρες, φωτογραφίες).

2. «Ψυχοσωματικά συμπτώματα και άγχος στη ζωή μας»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ:

Πέμπτη 12 Μαρτίου 2026 ώρα 19:00

Πέμπτη 16 Απριλίου 2026 ώρα 19:00

Ομιλητής: Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπευτής από το Πανεπιστήμιο Στρασβούργου Γαλλίας, με ειδίκευση στην Λακανική Ψυχοδυναμική προσέγγιση.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ: Η διάλεξη αναφέρεται στη σχέση μεταξύ ψυχικής κατάστασης και σωματικής υγείας, εστιάζοντας στα ψυχοσωματικά συμπτώματα και το άγχος στην καθημερινή μας ζωή. Εξετάζεται πώς το άγχος και η ψυχική πίεση μπορούν να εκδηλωθούν με σωματικά συμπτώματα και πώς αυτά επηρεάζουν την ποιότητα ζωής. Παράλληλα, γίνεται αναφορά σε βασικούς τρόπους αναγνώρισης και διαχείρισης του άγχους, με στόχο τη βελτίωση της ψυχικής και σωματικής ευεξίας.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ: Ψυχολόγος – Ψυχοθεραπευτής, Απόφοιτος Ψυχολογίας Στρασβούργου Γαλλίας με αναγνώριση σε Γαλλία και Ευρώπη (Republique Francaise - Licence de Sciences Humaines et Sociales,

Mention Psychologie, No. 16328043). Μέλος της Ακαδημίας Κλινικών Σπουδών Αθήνας, με προσέγγιση τη Ψυχοδυναμική Ψυχανάλυση, που αποτελεί θεμέλιο λίθο των περισσότερων θεραπευτικών προσεγγίσεων και είναι εξειδικευμένη μικροχειρουργική ψυχής, με ριζικά και σταθερά αποτελέσματα.

3. Γέφυρες στο Σύμπαν: Από τη Φυσική στη Ζωή

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ:

Τετάρτη 18 Φεβρουαρίου 2026 ώρα 19:00

Τετάρτη 25 Φεβρουαρίου 2026 ώρα 19:00

Τετάρτη 13 Μαΐου 2026 ώρα 19:00

Ομιλητής: Δρ. Δαγκλής Ιωάννης- Καθηγητής Διαστημικής Φυσικής στο Τμήμα Φυσικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

ΘΕΜΑΤΙΚΗ

Μια εξερεύνηση των θεμελιωδών διασυνδέσεων που ενώνουν τον άνθρωπο με το σύμπαν. Η σειρά των τριών διαλέξεων ξεκινά με τις βιολογικές και πνευματικές διαστάσεις της ανθρώπινης θέσης στο σύμπαν, στη συνέχεια εξετάζει τους φυσικούς μηχανισμούς που διέπουν τη σχέση Ηλίου-Γης μέσω ηλεκτρομαγνητικών αλληλεπιδράσεων, και καταλήγει στις απτές συνέπειες του διαστημικού καιρού για την τεχνολογία και τη βιολογική ζωή. Μεταξύ άλλων θα μιλήσουμε και για το λαμπρό και εντυπωσιακό βόρειο σέλας.

Κάθε διάλεξη θα κλείνει με ένα κουίζ με ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών στη διαδικτυακή πλατφόρμα kahoot (θα χρειαστεί να έχετε κινητό με σύνδεση στο διαδίκτυο).

1^η Διάλεξη: Ο άνθρωπος και το σύμπαν: βιολογικές και πνευματικές διαστάσεις

2^η Διάλεξη: Ηλεκτρομαγνητική σύζευξη Ηλίου-Γης

3^η Διάλεξη: Διαστημικός καιρός: τεχνολογικές και βιολογικές επιδράσεις

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Καθηγητής Διαστημικής Φυσικής στο Τμήμα Φυσικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Έχει εργαστεί σε Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της Γερμανίας, της Ιαπωνίας και των Ηνωμένων Πολιτειών (Max Planck Institute for Solar System Research, Nagoya University, Johns Hopkins University), και διετέλεσε Διευθυντής του Ινστιτούτου Διαστημικών Εφαρμογών και Τηλεπισκόπησης στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών για μια οκταετία. Είναι Τακτικό Μέλος της Διεθνούς Αστροναυτικής Ακαδημίας και μέλος επιτροπών εμπειρογνομόνων της NASA, της European Space Agency, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ακαδημίας της

Φινλανδίας και άλλων εθνικών οργανισμών έρευνας. Έχει συμμετάσχει στον σχεδιασμό και την επιστημονική ανάλυση των παρατηρήσεων 15 ευρωπαϊκών και αμερικανικών διαστημικών αποστολών και έχει διατελέσει Επιστημονικός Υπεύθυνος 24 ευρωπαϊκών και 8 εθνικών ανταγωνιστικών ερευνητικών προγραμμάτων.

4. Διεθνείς Σχέσεις και Πυρηνικά όπλα

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ

Τετάρτη 20 Μαΐου 2026 ώρα 19:00

Τετάρτη 27 Μαΐου 2026 ώρα 19:00

Ομιλητής: Δρ. Γρίβας Κωνσταντίνος –Καθηγητής «Θεωρίας και Ανάλυσης Πολέμου» Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων. Διδάσκων στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ: Η διάλεξη εστιάζει στη διασύνδεση των διεθνών σχέσεων με τα πυρηνικά όπλα, εξετάζοντας τον ρόλο τους στη διαμόρφωση της παγκόσμιας στρατηγικής ισορροπίας και της διεθνούς ασφάλειας. Αναλύονται θεωρητικές προσεγγίσεις της πυρηνικής αποτροπής, οι δυναμικές της πυρηνικής διάδοσης και οι επιπτώσεις τους στη συμπεριφορά των κρατών και στο διεθνές σύστημα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα διεθνή καθεστώτα ελέγχου των εξοπλισμών, στις συμφωνίες μη διάδοσης και στις σύγχρονες προκλήσεις που θέτουν οι γεωπολιτικές εξελίξεις για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και σταθερότητας.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ: Ο Δρ. Κωνσταντίνος Γρίβας είναι Καθηγητής στον τομέα «Θεωρία και Ανάλυσης Πολέμου» στην Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, με

γνωστικό αντικείμενο «Διεθνής Γεωγραφία και Συστημική Γεωπολιτική Ανάλυση των Σύγχρονων Οπλικών Τεχνολογιών». Διδάσκει επίσης «Γεωγραφία της Ασφάλειας και των Αφοπλισμών» στο Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ολοκλήρωσε τη διδακτορική του διατριβή υπό την επίβλεψη του Καθηγητή Ι. Θ. Μάζη. Η διατριβή του εξετάζει τις κλασικές γεωπολιτικές θεωρίες και τις σύγχρονες πολεμικές τεχνολογίες. Ως διαλέκτης και επισκέπτης καθηγητής διδάσκει επίσης, στη Σχολή Εθνικής Άμυνας, στη Σχολή Εθνικής Ασφάλειας και στη Σχολή Διοίκησης και Επιτελών της Πολεμικής Αεροπορίας. Έχει εργαστεί ως υπεύθυνος του ερευνητικού τομέα για νέες πολεμικές τεχνολογίες του Ινστιτούτου Αμυντικών Αναλύσεων του Υπουργείου Άμυνας.

ΣΑΒΒΑΤΟ 06 Ιουνίου 2026: Τελετή Λήξης και Απονομή βεβαιώσεων συμμετοχής.